

LEESDOSSIER

Zout op mijn huid

Benoite Groult

Zout op mijn huid / Benoite Groult

Over de auteur

(Parijs, 31 januari 1920 – Hyeres, 20 juni 2016)

Benoite Groult was één van de belangrijkste hedendaagse feministische schrijfsters uit Frankrijk. Ze publiceerde sinds 1972. Ze brak in 1988 wereldwijd door met de bestseller *Zout Op Mijn Huid*, die inmiddels in verschillende talen werd vertaald.

Biografie

Aan het begin van haar loopbaan gaf Benoîte Groult les aan Cours Bossuet. In 1944 kwam ze in dienst bij de omroepkrant en ze zou daar tot 1953 blijven. Ze trouwde in 1951 met Georges de Caunes met wie zij twee dochters kreeg, Blandine en Lison. Na het overlijden van Caunes huwde ze de romanschrijver en journalist Paul Guimard van wie ze nog een dochter kreeg, Constance.

Benoîte Groult werkte mee aan verschillende tijdschriften zoals "Elle" en "Parents".

Vanaf haar jeugd had zij plezier in het schrijven. Maar pas op rijpere leeftijd maakte zij haar debuut. Eerst samen met haar zuster Flora: *Journal à quatre mains* (1963), *Le Féminin pluriel* (1965) en *Il était deux fois* (1967).

Haar leven en werk getuigen van de ingrijpende veranderingen in de verhoudingen tussen mannen en vrouwen die in 20e eeuw hebben plaatsgevonden. Het feminisme speelt een belangrijke rol in haar werk.

In 1978 richtte Benoîte Groult samen met Claude Servan-Schreiber een feministisch maandblad op: "F Magazine", waarvoor zij de hoofdartikelen redigeerde.

Tussen 1984 en 1986, nam zij het voorzitterschap op zich van de commissie die verantwoordelijk is voor de feminisering van de namen van beroepen en functies e.d. Deze commissie was ingesteld door Yvette Roudy, toenmalig minister van de rechten van de vrouw. In deze commissie werkten grammatici, taalkundigen en schrijvers.

Sinds 1982 was Benoîte Groult lid van de jury Fémina. In 1997 heeft zij in de jury van het Filmfestival Cannes gezeten. Benoîte Groult heeft de onderscheiding van officier de la Légion d'honneur (Officier van het Legioen van Eer) gekregen.

Bibliografie

1958 · Dagboek voor vier handen (*Journal à quatre mains*)

1965 · *Le féminin pluriel*

1967 · *Il était deux fois*

1972 · *Het leven zoals het is* (*La part des choses*)

1975 · *Ainsi soit-elle* (niet vertaald in het Nederlands)

1977 · *Op de bres voor vrouwen* (*La féminisme au masculin*)

1983 · *Een eigen gezicht* (*Les trois quarts du temps*)

1988 · *Zout op mijn huid* (*Les vaisseaux du coeur*)

1997 · *Mijn ontsnapping* (*Histoire d'une evasion*)

2006 · *Uit liefde voor het leven* (*La touche étoile*)

Inhoud

Niets schijnt minder waarschijnlijk dan een-liefde-voor-het-hele-leven tussen een zeer ontwikkelde Pariisienne en een Bretonse visser, voor wie het zeemansleven, de uitrusting van zijn schip, de beste visplaatsen in zeeën en oceanen en de prijs van de tonijn het enige interessegebied zijn. Als kinderen leerden zij elkaar kennen in zijn dorp als ongecompliceerde boerenzoon en vakantiegangster. Over niets kunnen zij samen praten, maar de lichamelijke aantrekkingskracht is onweerstaanbaar. Hoewel zij weigert hem te trouwen uit vrees dat een huwelijk de bron van wederzijdse irritatie zou worden, en beiden eigen partners vinden, blijven zij elkaar het hele leven door met kortere of langere tussenpozen waar ook ter wereld terugvinden en een hartstochtelijke lichamelijke liefde en wederzijdse tederheid beleven die sterker is dan de onvermijdelijke dood. Gepassioneerd, onverbloemd erotisch, maar nergens vulgair, een liefdesgeschiedenis vol tederheid in heldere onopgesmukte taal.

Personages

George

George is het hoofdpersonage: we leren haar persoonlijkheid, gevoelens, verlangens en twijfels het beste kennen.

Ze is een genuanceerd personage: we leren haar kennen in verschillende facetten van haar persoonlijkheid. Bijvoorbeeld als welopgevoed dametje, zelfstandige vrouw, speelse seksbom, George is ook een dynamisch personage: gedurende het verhaal leren we haar verschillende facetten kennen. Dit zijn de personen van wie ze stilaan ontdekt dat ze ook een deel van haarzelf zijn. Ze wordt impliciet voorgesteld: we leren haar kennen aan de hand van wat ze denkt, doet en voelt. Het zou maar al te gek zijn moest ze zichzelf opeens uitvoerig gaan beschrijven zonder enige reden.

Gauvain

Gauvain is een nevenpersonage, maar hij is wel erg belangrijk in het verhaal. Hij is dan ook medespeler: hij helpt George, houdt van haar en is de enige bij wie ze helemaal zichzelf kan zijn. Ik zou hem eerder de stempel ongenuanceerd personage geven, hoewel we ook te maken krijgen met zijn gevoelens en gedachten. Toch gebeurt dat laatste veel minder dan bij George en meestal ook vanuit haar gezichtspunt. Ze beschrijft hem uitvoerig, hij is echt het type zeebonk met een klein hartje. Gauvain is meer een statisch personage. Hij blijft zijn eigenste zelve, gelijk wat men ook van hem denkt. Hij heeft zijn eigen gedachten en ideeën en niemand zal hem daarvan af brengen. Hij wordt eerder expliciet voorgesteld, aangezien George het erg veel over hem heeft. Ze beschrijft hem uitvoerig. Toch maken we ook wel kennis met zijn gedachten en gevoelens die ons mee helpen een beeld te vormen van hem. Maar opgepast, die gedachten en gevoelens komen meestal vanuit George haar gezichtspunt.

Thematiek

De onbegrensde liefde.

Recensies

LEGENDARISCHE SCHRIJFSTER BENOÎTE GROULT IN TILBURG

Geplaatst op 17 maart 2008

<http://jaspermikkers.nl/>

Daar was ze dan. Een kleine, ietwat kromme gestalte, met ogen die gretig de wereld in kijken en een lach van verwondering. De levenslust straalt van haar af, ook al is ze bijna 88. Van de boeken die ze schreef, werden er negen in het Nederlands vertaald, het laatste *Uit liefde voor het leven*. Twee boeken vestigden haar naam: *Zout op mijn huid* en *Een eigen gezicht*. Er gingen van *Zout op mijn huid* honderdduizenden exemplaren over de toonbank. Het komt zelden voor dat een boekhandel een

buitenlandse auteur uitnodigt. Lezers vinden een auteur die geen Nederlands spreekt, al gauw te moeilijk. Of de kosten om haar of hem naar Nederland te halen, zijn te hoog. Selexys Gianotten deed het, en zo konden 250 belangstellenden Benoîte Groult met een staande ovatie begroeten toen ze het zaaltje van het klooster van de Zusters van Liefde op de Oude Dijk in Tilburg betrad.

‘We wilden voor deze gelegenheid een ongewone lokatie kiezen,’ verklaarde Marlous Mutsaerts van Selexys Gianotten. ‘Het thema van de boekenweek is “Van oude mensen...” en in dit klooster wonnen uitsluitend oude zusters.’ Groult was het met Mutsaerts eens dat de plek ongewoon was. ‘Ik had moeite om hier naar binnen te lopen,’ zei ze. ‘Een vrouwenklooster staat symbool voor de ongelijkheid tussen man en vrouw in de kerk. Toen ik kind was, mocht geen man het gebouw betreden waar ik een katholieke opvoeding ontving. Behalve één: een priester, die de mis kwam lezen. Waarom mocht geen van de 400 vrouwen die dagelijks in het gebouw verbleven, die mis lezen? Wat was er fout aan die vrouwen?’

Dit onderwerp, de positie van de vrouw en Groult's missie als feministe, kwam uitvoerig aan bod in het vraaggesprek dat afgenomen werd door lerares Engels Marion Verwey. Als jong meisje was ze er zich al van bewust dat een en ander niet klopte als het om de positie van vrouwen ging. Voordat ze haar ideeën daarover in woorden kon vangen, ging er evenwel nog veel tijd voorbij. Het socialisme van De Beauvoir moest doorgeploegd worden alvorens duidelijk werd dat de gelijkwaardigheid van de sexen vanuit het feminisme bevochten moest worden.

Haar dochters hingen als vanzelfsprekend het feminisme aan – ‘Wij waren heel close’ -, haar kleindochters niet. ‘Een kleindochter, 24 jaar oud, recensente, heeft nog nooit een boek van mij gelezen. Oude mensen zijn niet interessant voor de jeugd. Jongeren realiseren zich niet dat wat zij nu zo vanzelfsprekend vinden, bevochten moest worden in de afgelopen eeuw. En dat er nog zo veel te bevechten is, en dat hier en daar ook weer begint af te brokkelen wat verworven is. We moeten alert blijven.’

Ze weigert zich oma te laten noemen, haar kleinkinderen noemen haar Benoîte. Deze naam, Benoîte (Benedictus), is een jongensnaam. Haar ouders hoopten waarschijnlijk op een zoon en hebben haar toen Benoîte Rosie genoemd. Vervolgens werd zij altijd Rosie genoemd. Toen zij bij het uitreiken van haar baccalaureaat naar voren werd geroepen als Benoîte Groult, is zij die naam voor het eerst gaan gebruiken.

Groult is nog steeds voorvechtster van het gebruik van vrouwelijke benamingen in de Franse titulatuur. – Interessant is dat feministes in Nederland juist pleibezorger (pleitbezorgster?) waren van het gebruik van alleen mannelijke functie-aanduidingen, ook voor vrouwen. Wat in Nederland als progressief werd (wordt) beschouwd, ziet Groult als achterstelling. –

Dat Groult's schrijverschap, geplaatst in een breder kader en niet gekoppeld aan het feminisme, nauwelijks ter sprake kwam in het gesprek, was jammer. De vraagstelling van interviewster M. Verwey was te eenzijdig, Groult kreeg niet de gelegenheid iets wezenlijks over haar romans en de achtergronden daarvan te vertellen.

Toch was het een onvergetelijke belevenis om getuige te zijn van de aanwezigheid van deze bijzondere schrijfster die zulke heldere en moedige boeken schreef, romans die op het moment van verschijnen al tot de wereldliteratuur behoorden. Over *Zout op mijn huid* zei een aanwezige in de wandelgangen: 'Toen ik dat boek gelezen had, wilde ik één ding: een liefde beleven zoals in dat boek beschreven stond.' 'En is dat gelukt?' 'Ja.'

Benoîte Groult heeft voor veel vrouwen de deur geopend naar zelfbewustzijn en de liefde. Een andere liefde weliswaar dan waarvoor de Zuster van Liefde zich geroepen voelen.

Opvallend was de leeftijd van de aanwezigen. Er was niemand te bespeuren die jonger was dan 40, de gemiddelde leeftijd was 60. De populariteit van Groult is dus beperkt gebleven tot de generatie lezers die 40 jaar en ouder was op het moment dat *Zout op mijn huid* en *Een eigen gezicht* in Nederlandse vertaling verschenen. De generatie daarna heeft zich blijkbaar niet meer aangesproken gevoeld door de thematiek van beide boeken. Daar kan opnieuw uit worden opgemaakt dat de actualiteit van een literaire bestseller bijna even snel vervliegt als een scheut parfum op een zakdoek. De jongeren van toen en die van nu hebben hun eigen seksuele iconen. *Zout op mijn huid* was een boek dat door zijn thematiek veertigjaren op het lijf was geschreven, zoals dat ook het geval is met de thematiek van de onlangs verschenen film *Lady Chatterly*. Jongeren hadden toen en hebben ook nu niks met de seksualiteit die boek en film – op een prachtige manier – laten zien. Jongeren opereren al decennia in een wereld waar literatuur hoogstens een vluchtig randverschijnsel is.

Bronnen: Wikipedia
 Scholieren.com
 jaspermikkers.nl